

TELEGRAPFUL ROMANU.

Nr. 39. ANULU XVII.

Telegraful este de două ori pe săptămână: joi și Duminică. — Prenumeratia se face în Sabiu la expeditoria foieș pe afară la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditoria. Pretiul prenumeratului pentru Sabiu este pe anu 7. 0. v. a. care pe jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciele din Monarchia pe anu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru principii și tineri străini pe anu 12 fl. 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se plateau pentru întreia óra cu 7. cr. și urmă, pentru a doua óra cu 5 1/2. cr. și pentru a treia repetare cu 3 1/2. cr. v. a.

Sabiu, în 18/30 Mai 1869.

Publicăm aici alu doilea actu privitorul la afacerile scolare din diecesa gr. or. a Caransebeșului:

Nr. scol. 79/1869.

Ioaianu

din indurarea lui Dumneidei Episcopulu bisericei resarcitene dreptu-măritărie in Eparchia de Dumneideu scutita a Caransebeșului.

Iubita preotime, scumpii mei invetitori și elevi viosilor crestini!

Daru, binecuvantare și pace dela latau nostru, cărele este in ceriuri!

In legatura cu circulariul meu din 27 Martiu 1869 nr. scol. 68 ce vi l'amu impartasită in privint'a intocmirei scolarelor nóstre confessionale, viu a ve tramite acum si alu doilea circulariu provocatu prin gratiosulu rescriptu alu inaltului ministeriu ungurese regescu de cultu și instructiune publica din 17 Martiu 1869 nr. pres. 435. Prin acestu rescriptu ministerialu adeca ni se facu imputări, ca scolarele nóstre aru si pline de scaderi si anume:

1) ca zidirile (casele) de scola in cele mai multe locuri suntu mici, strimte, intunecose și neșanaloșe, ba ce este mai multu de pre alocurea statu sa se derime de totu; sa ca lemnul de lemn

2) ca terminulu de 8 luni statoritu prin lege pentru umblarea copiilor la scola nu se tiene, ci dupa ce se dă esamenulu de primavera, cam in lun'a lui Martiu, cercetarea scoliei incetéza de totu;

3) ca copiii de scola cercetéza forte neregulatul scol'a, si despre acésta, nu se face aretare nici la judele comunala, nici la cele-lalte autoritati comitatense (judele cercuulu si comitate);

4) ca afara de o tabela de socotela, si ici coele de tabelele de parete pentru cetire, scolarele nu au alte mijloce de invetiamentu (mape geografice, tabele din istoria naturala etc.). Dara scaderile mai mari aru fi, ca din invetiaturile prescrise prin lege invetitorii propunu in scola numai o parte forte mica.

Deci iubiti preeti, scumpii mei invetitori și bunilor mei poporeni, in privint'a scaderilor scolarelor nóstre confessionale mai inainte de tóte aveti sa sciti, ca legea scolară, ce vi o amu publicatu in parte prin circulariul meu celu dintâiuto 27 Martiu 1869 nr. scol. 68 in § 15 alu ei otaresce:

„Ca déca scolarele confessionale nu voru implini conditiunile prescrise in §§-ii 11, 12 si 13, si prin urmare voru fi cu scaderi, mai intâi se voru postî de trei ori diregatoriele bisericesci ale scolarelor confessionale, ca sa depareze scaderile dela scola, si déca nici dupa aceste trei admonitioni scolarele confessionale nu se voru intocmi dupa cerintele legei, atunci statul pre lângă scol'a confessionale va mai infiintá in satu si a dôu'a scola pre cheltuiel'a comunei, si asiá comun'a in locu de a purta cheltuielile numai ale scolarei sele confessionale va fi silita a mai cheltui si pentru a dôu'a scola comunala“.

Asiá dara pentru ca sa se pôta departa dela scolarele nóstre confessionale tóte scaderile de o parte, iera de alt'a, pentru ca nu cum-va din negrigi'a organelor nóstre scolare, din netramiterea copiilor la scola, din neprincipere si crutiarea reu intielésa a purtărei cheltuielilor scolare din partea comunelor, ca nu cum-va dicu, sa se implinesca amerintiarea legei din §-lu susu citatu 15 si asiá in locu de a cheltui comun'a odala pentru lotu-déun'a o sumulitia de bani pentru inzestrarea scolarei nóstre cu cele de lipsa, ca se fia silita a cheltui pentru dôue scoli, avendu fia-care locutoriu a plati si pentru a dôu'a scola 5 la sută dupa darea directa amesuratul §-lui 35 alu desu-citatei

legi; — asiá spre ocolirea tuturor tristelor urmări, Consistoriulu diecesanu otaresce:

1. Cá pentru delaturarea scaderilor, ce se afla la casele de scola, protopresbiterulu locului că inspectoru districtualu scolariu, acolo unde aceste case nu corespundu scopului de invetiamentu, si anumitu unde suntu in stare rea si aprope de a se derimá, intunecose, strimte si umede, — protopresbiterulu sa iesa in respectiv'a comun'a, si in impreuna intielegere cu comun'a sa puna la cale, că cătu mai ingraba in privint'a casei cei vecchi de scola séu sa se defatureze de totu scaderile prin o totala reparatiune, séu sa se faca alta casa de scola dupa cerintele legei; iera pentru casele de scola, ce se voru zidi de aici incolo, ele sa se zidesca negrescutu dupa planulu ministerialu socotindu-se largimea casei scolare de fia-care pruncu căte 8-12 urme cuadrate.

2. Cá statu protopresbiterulu, cătu si directorii locali sa priveghieze, că invetitorii sa tienă dupa cuprinsulu legei scol'a in fia-care anu 8 luni intregi.

3. Ca in privint'a parintilor, cari nu-si tramtut de locu copiii la scola, protopresbiterii, preotii, invetitorii si inspectorii mireni sa-si dea tóta silint'a a induplecá cu totu felul de indemnuri morale, si desluciri pre asemenea parinti, că sa tramtita copiii la invetiatura si sa staruiescă, că sa mergă regulat la scola, si déca nu voru puté cu bun'a sa-i induplece, atunci invetitorii in intielegere cu directorulu preotieseu si inspectorulu scolaru mirenescu sa asterna la capetulu fia-care luni la protopresbiterulu locului atâtu lipsurile pruncilor din scola, cătu si pre parintii acestor prunci si totu deodata si pre parintii, cari nu-si tramtut de locu copiii la scola. Iera protopresbiterulu impartasindu aceste liste de lipsire si de parinti negligenti si indarati nici la respectivulu jude cercualu sa céra pedepsirea parintilor provocându-se in reacuizitinea sea la inaltulu rescriptu ministerialu dto 17 Martiu 1869 nr. pres. 435 si la § 4 alu legei 38 din anulu 1868 este in caus'a instructiunei publice poporale.

In casu insa, cându autoritățile civile nu aru tamadui reulu, protopresbiterii sa faca raportu circumstantial la Consistoriu.

4. Ca inspectorii districtuali scolari, directorii locali si inspectorii mireni ai scolarelor acolo, unde in scola nu suntu tóte mijlocele de invetiamentu, ce le cere legea, si anumitu :

a) tabel'a de socotitu,
b) tabele de parete pentru cetire,
c) tabele cu forme geometrice (unghiu, triunghiu, quadrat, cilindru etc.);
d) tabele cu obiecte din istoria naturala (petre, plante si dobitoce), séu carteau intitulata: instructiune intuitiva in chipuri (Anschauungsunterricht in Bildern. Neue Auflage, Prag von F. Tempsky) ce se afla de cumparat la librariile din Temisióra;

e) mape geografice mai cu séma pentru Ungaria, si unde ierta mijlocele;
f) si unu globu alu pamantului; — unde lipsescu acestea acolo sa staruiescă la judele si juratii satului că sa le cumpere fara amenare, fiindu ca si asia nu suntu scumpe.

5. Mai incolo protopresbiterii si directorii locali sa staruiescă cu totu adinsulu, că invetitorii sa propuna fara scadiementu obiectele de invetiatura cuprinse in circulariul meu celu dintâi, si anume :

a) invetiatura religiunei si a moralei;
b) cetirea si scrierea;
c) socoléla din capu si pre tabla cu cifre pre-

cum si cunoșcerea mesuriloru si baniloru umblatori in tiéra;

d) gramatic'a limbei române;

e) cunoșintele cele mai insemnale si trebuiecișe din fizica si istoria naturale cu privire la ocupatiunea, cu care se deprinde majoritatea parintilor si cu privire la tienutul unde locuiesc ei;

f) geografi'a si istoria patriei;

g) cunoșintele practice despre economia campului si gradinaritu;

h) cunoșintele prescurtate despre drepturile si datorintele cetățenilor;

i) cântarea;

k) deprinderi corporali (gimnastic') cu privire la exercitiul militarescu.

Câtra acest'a vi se mai aduce la cunoștinția, ca Consistoriulu diecesanu va face pregatirile necesarie, că dela incepitulu anului scolariu 1869/70 sa se introduca in scolele nóstre popularie unu planu de invetiamentu nou, care sa corespunda legei susu amintite, ceea ce se va publica inaintea inceperei anului scolariu viitoru si totu deodata se voru dă indrumări si in privint'a mijlocelor de invetiamentu, care suntu de a se cumperă, de unde si cu ce pretiu.

Onorata preotime, scumpilor invetitori si iubitelor comune bisericesci! Dupa sfaturile si indemnurile cele petrundietore scosse din vistieria bisericiei si natiunei nóstre, ce vi le-amu datu in circulariul meu din 27 Martiu a. c. acum nu-mi ramane alt'a sa ve mai dicu, decât, ca déca nu ve-ti pune la anima si nu ve-ti implini fia-care la rendul lui renduilele nóstre mai susu petrecute luate pentru delaturarea scaderilor din scolele nóstre, atunci neimplinirea acésta o ve-ti platit scumpu cu perderea védiei si a dreptului si cu cheltuieli indoite si intreite, cu care se voru impoveră comunele, pentru care nepasare si neprincipere a intereselor vitali ale vostre, nepotii si stranepotii vostru amariti si impoverati cu indoite sarcini de buna séma nu ve voru multiami pentru mostenirea ce li-o a-ti lasatu.

Caransebeșiu, din siedint'a consistoriale scolară tienuta in 1 Martiu 1869. *)

Alu tuturor

de totu binele voitoriu

Ioaianu Popasu,

Episcopu.

Dreptatea preste tóte.

Nemtii au proverbiu: „unii nu vedu de arbori multi padurea“. Anevoia va mai si pututa afla in vre-unu altu periodu mai bogata aplicabilitate acestu proverbiu, decât in periodulu nostru. In vieti'a politica si in vieti'a sociale se intempla pré adese-ori de ómenii aru dorî sa se dea arborii in laturi, că sa pôta vedé padurea.

Astadi nu ne vomu ocupá speciamente de noi, (români) pentru ca amu facut'o acésta destulu de desu si procederea acésta an servită de multe ori de pretecsu la imputări: ca noi nu aperâmu caușa natiunale, pentru ca in locu de a no porni cu espressioni veeminti asupr'a ungurilor, noi vorbeam românilor ce se faca, că d. e. ungurii séu sasi etc. sa nu-si uite de respectarea pretensiunilor nóstre. Tóte opinioniile nóstre in privint'a lucurilor politice.

*) Acestu circulariu sa se publice de 3 ori in biserică, sa se petreca in protocolulu circularielor si fia-care invetitorii sa-si ia o copie de pre densulu; apoi preotii si invetitorii sa tramita reversu despre primire, publicare si decopiere la protopresbiteri, iera protopresbiterii voru avea a asterne aceste reverse fara amenare. Venerabilul nostru Consistoriu.

lice prefacute in fapte erau arborii politici, cari aveau chiamarea sa compuna padurea. Ei bine! tocmai acestea se pretinse sa se dea in laturi, ca sa vedem padurea, si acum suntem aproape de a nu mai vedea nici unu arbore si prin urmare nici padure.

Dara amu fostu disu ca nu ne vomu ocupă specialminte de noi si asiā cele atinse aci sa se si privescă de disu numai asiā per tangentem.

In nrulu 36 alu diuariului nostru amu arestatu publicului nostru ca suntu patru adrese la cuventul de tronu in casă deputatilor din Pest'a. Una, adeca cea a deputatilor nationalitătilor (româna si serba) se intrepune pre fata si pentru această. Celealte adrese, de români, de serbi de slovaci, ruteni si nemti, nu vedu nationalitătile, le creduta ca nu esistu si le tacu său le trecu cu vederea, că si cându nu ară si. Si totusi déca voru lipsi aceste politicesce atunci lipsește o putere însemnata a statului, pentru ca esperintia ne arata ca acei sii ai unei patrie, căroru politicesce li se denegă drepturi, suntu cu mânilile legate si la atari ocasiuni ei nu au puterea cuvenita la indemana, cu carea din totu susținutu si din tota anima sa concurga intru ajutoriul lui.

„Pest Napo“ vrea sa ne măngai, si ne spune ca nu vrea sa ne lege cu magiarisarea ; insse deslușirea ce o face si prin carea vrea sa ne facă invaderata assertiunea acăstă a ne iā sperantă de rezultatele asigurărilor ce le face acelui diuariu. Elu dice intre altele : „Noi nu voim sa magiarisam, nu voim sa apasăm pre toti (toti nationalitătilor) unu timbrul unei națiuni. Noi scim ca in tempul egalitatiei si ala libertatiei moderne aceea e cu nepuntintia. Noi scim, ca precum a fostu in vechime ideia statului, in evolu de midiloci a bisericiei, asiā este astazi ideia individuali ; si dreptul stravechiu alu individualui voim alu sustiné statu in privintia limbei cătu si a nationalitătiei. Insusirile speciali ale nationalitătilor, dupa cum se manifestă in individu, nu disparu si déca traiesc mai multe națiunităti la olalta in unu statu si totu asia de putieni pote sa dispara, déca o naționalitate traiesc in mai multe staturi, dreptul stravechiu alu sia căruia, de a-si desvoltă insusirile, puterile, capacitatea si inclinările lui pâna la acelu gradu, unde se vatema dreptul altor. Nici acele nu se potu exceptiuni cari curg din o naționalitate dosebita. Tocmai pre inalienabilitatea (neintransfierabilitatea) acestui drept este basata legea nostra pentru naționalităti.“

E adunca filosofem a acăstă, asiā de adunca incătu mai nu are intielesu; ea insa ni se pare ca vrea cu alte cuvinte a dice, ca „suntu nationalităti, nu le vomu apasă timbrul magiaru, le vomu ignoră si déca voru puté traî traiesca, numai in ceea ce concerne ideia statului sa se dea in laturi, pentru ca in legatura cu acăstă nu au drept de existintă“. Va se dica cu privire la locuitormea Ungariei dupa natura ei istorico-ethnografica, compusa din diferite națiuni, se pote cuprinde assertiunea lui „P. N.“ in cuvintele ecste : Padure ne trebuie dara voi arborilor dati-ve in laturi.

Mai este unu ce, unde se pote aplică proverbiu intrebuintiatu de noi in acestu articulu. Evenemintele suntu arborii cari compunu padurea unui periodu istoricu. Deci pre cându „P. N.“ de o parte si alti barbati de statu si parlamentaristi unguri de alta parte si canta de adormit, evenemintele se aglomerăza. Ele trebuesc vediute.

Senatul imperial, s'a incheiatu cu unu cuventu de tronu forte semnificativu. O proba de insemnatatea ce i se da aratāmu si astazi in revista nostra diuaristica. Probe de aceste se mai afla inca. Consolatiunea cui-va, ca in statu constitutiunale serie ministeriulu ce voiesce in unu cuventu de tronu, nu e de ajunsu, pentru că sa scada valorea acelui cuventu. Dreptatea, déca e depusa in acele cuvinte, aprinde mai departe si sternesce dorintia de imprimirea ei, nu numai unde se promite, dara si acolo unde numai se ande. Asiā dara din acestu motivu baremu aru si tempulu, că si dincōci de Lait'a sa se puna mai multu pretiu pre vocea celor ce reclama drepturi.

Deputatulu dietale Franciscu Pulszky a disu despre tote adresele la cuventul de tronu, ca suntu loialie. Ori cu ce intențione se va fi rostitu acăstă in dietă Ungariei, o inregistrāmu cu bucuria, pentru ca prin acestă dreptatea a triunfatu celu putieni intratāta, incătu s'a respectat in principiu nisuntinile poporilor representate in dietă. Ore oprise-va aci respectarea acăstă ?

Acăstă nu o putem sci. Insa atât'a putemu predice, ca drepti judecatorii sa sia acei a ce conduc sortile tieri si atunci voru avé incredere adeverata in sine, voru avé sprigini in popore, si in locu de a pretinde sa se dea in laturi le va stringe de māna si le va imbratisi. In modulu acestă se voru convinge ca tote maestriele diplomatice nu cumparescu pentru prosperarea statului cătu dreptatea, carea este preste tote.

Dara poporele, nu numai ca nu voru si periculose pentru ideia statului, ci ele se voru stradui că statul care devine adiștul loru sa fia tare, sa infrunte toti periculii esterni, pentru ca această suntu amenintatori si pentru ele.

Au nu vedem exemplulu invederatu in Elveția, ca si italianulu si francesulu si némtiulu prindu arma in māna indata ce cunoscă ca din afara este amenintata esistintă statului loru ? de si vecinii sia cărei din aceste trei națiuni suntu consângeni de ai loru.

Ceea ce facu elvetianii că cetățenii aru face ori-care altu cetățeniu pentru patria sea fără de cea mai mica hesitație, pentru ca esistintă unui individu si a unei individualităti naționali condiționă acele-si interesu ori unde pre pamantu,

Evenemintele politice.

Afara de activitatea dietei a cărei sieditie cunoscute nu contine decătu desbaterea adresei la cuventul de tronu nu avemu de inregistrat vre un evenementu mai important din lainstrula monarchiei. Spatiu in colonele diuarielor mari lo vedem cuprinsu de desbateri de cestiuni administrative, strategice, cari insse nu suntu atătu evenimente cătu pareri pregaritorie pentru eveneminte.

Alegerile din France iau locul primu intre intemplările politice externe si dupa cum vedem din resultatul publicat de pâna acum fizionomia corporilor legislative din Francia nu va difera multu de cea din sessiunea trecuta. Se mai vorbesce ca in Francia se voru chiamă la ministerii barbati din partidul liberale moderata si că presedinte alu consiliului ministeriale va fi principale Napoleonu insse fără portofoliu.

In Bavaria au esită alegerile pentru dieta sutoria in favorea ultramontanilor. Impreguirea acăstă o descrie unii putienei popularităti, de care se bucura regimul actual.

In Livorno (Itali'a) au atacatu in 24 Maiu n. insce individi pre intendantele supremu de camera contea Crenneville si pre consulul general austriacu. Celu dintăiu au scapatu cu o lovitura grea in fatia, celu de alu doilea au murit strapunse de unu pumnariu. Crimă acăstă ordinaria severita asupra duoru barbati austriaci de posetine insemnata a causat desplacerea cea mai mare in Itali'a, de unde se vede ca atentatul si are originea in isbanda privata, dara nu in politica.

Revista diuaristica.

„Prag. Abbl.“ intr'unu responsu ce-i da journalului „Politik“ scrie urmatorele : „Noi totu-de-unu amu pledatul pentru impacarea nationalitătilor, si acăstă o tiemenu de cea mai demna si mai prețioasa tendintia a jurnalisticiei pentru aceea ne-amu si incercat, a evită tota ocasiunea, ce aru puté amutia deosebitele nationalităti. Nu amu cautat a lucra pentru vre-o partida seu vre-o personalitate si totu-de-unu amu avutu inaintea ochilor interesele statului si alu tieri. Cu bucuria amu salutat diplom'a din Octubre si constitutiunea din Februarie privindu in ea, de-si no unu idealu, căci acel'a e cu nepuntintia, totusi unu fundamentu acomodat pentru reorganisationa Austriei pre o baza liberală. N'amu fostu deplinu orbi pentru defectele aceliei constitutiuni si de repetite ori amu avutu ocasiunea a pleda pentru o revisiune a ei, durere insa, relationile invinse vointă omenescă si constitutiunea din Februarie nu s'a potutu inceta in Ungaria. Venise ministeriulu lui Belcredi si tempulu compactărei cu Ungaria. Atunci că si mai 'nainte si că totu-de-unu n'amu pledatul pentru alt'a, decătu pentru o impecare onesta a poporilor austriace sub firm'a intregității statului. Dara eata anulu de trista memoria 1866. Sangerandu si ologita la tote membrele jacea Austria si unu tempu greu de ispita se incepă. Ungaria urgea totu cu mai mare resolutiune pretensiunile sele si trebuiā sa se intempe ceva, pentru de a potea dă statului sguduitu iera-si pacea interna. Impecarea cu Ungaria dupa desbateri lungi si infocate se primi

si prin acăstă intră in viatia formarea dualismului. Amu acceptatul acăstă forma, că unică posibila sub impreguirările de fată, nici odata insa nu o amu declarat de cea mai buna. Asemenea n'amu laudatul nici constitutiunea din Decembre că unicul si infalibilul arcanu, ce aru puté vindecă Austria deodata de tote calamitățile. Din contra marturisim, ca aceea nu numai ca e capabile de meliorare dura are si trebuintia, insa initiativa trebuiesa o iee singura, si reforma trebuie sa se execuze in launtrulu ei, căci altintreca cademu intr'o nenorocita politica experimentală, ce aru aduce asupra statului ierasi nenorociri noue si grele.

Acăstă e convictiunea nostra, care amu marurisit o totu-déun'a cu franchetia, căci nu putem ignoră inveniaturile istoriei, logică faptelor si relatiunile faptice, nu vremu sa le ignorăm, de ore-co Austria e totu-déun'a obiectulu privirei nostra“.

Cetim in „Osten“ urmatorela nota facuta la cuvintele imperatului, ce le-a rostitu in cuventul de tronu in 15 Maiu 1869 : „Austria se fia patria cea mare, care e chiamata“ (vedi „Tel. Rom.“ nr. 36.)

Notă ce s'a facutu la cuvintele acestea dice, cumca ele rostito de imperatulu au o insemnatate mare, ce trebuie sa o recunoscem si noi, că cea mai sincera tendintia politica a nostra. Ce a exprimat monarchulu cu acăstă ocasiune si tienta ce a pus'o activitatei sele imperiale e si tienta nostra si trebuie sa fia tienta tuturor patriotilor de dincōce că si de dincolo de Lait'a.

In aceste cuvinte jace programul viitorului Austriei, care trebuie realizatu, deea esistintă ei va sa o baseze pre dreptate. O inspiratione mai inalta a insuflatul pre monarchulu rostitu cuvintele acestea. In ele se vede cea mai sublima cunoștința a missiunei Austriei, căci ele concdu poporilor monarchiei a privi cu liniscesc desvoltarea progressiva a relatiunilor noastre publice, pentru ca regentulu, carele scie a definii intr'unu modu atat'a de precisu problemele imperiului, nu se va puté nici decum impreteni cu egemonia naționale unilaterale nu se va invoi nici odata, că majoritatea populatiunei sa se injuge in servitutea nesuscibila a jugului caudinicu.

De multu n'amu auditu astfelu de cuvinte nobile ale dreptăției ; dara cu atât'a mai bine-facatoriu e efectulu loru. Ele suntu o radia de lumeni in năptea dualistica ; suntu o manifestatiune a celor mai curate conșintiente austriace in mijlocul bataliei feroce, cu care egemonismul unilaterale umple de ani aerulu.

Pentru aceea amu dorí, că si in Ungaria sa cugete omenii asupra tesei din cuventul de tronu imperatesc si sa-si chiarifice insemnatatea ei.

O recomandāmu deci cu tota seriositate consilioru nostri in aspiratiunile loru politice, că si in Ungaria sa se servescă de acăstă parola a imperatului, ca de o arma irresistibile contra tuturor suprematisărilor, căroru suntu supuse ne'ncetatu cele mai sante si mai naturale drepturi.

Imperatulu voiesce, că tote poporele monarhiei se fie tractate cu asemenea dreptate si cu asemenea bunavointia. Elu va sa se ingrijescă pentru tote interesele si insusirile loru in asemenea modu. Dar intemplase acăstă astazi, nu vedem partide venindu la potere, cari nici odata nu voru asculta acăstă dorintia imperiale, căci ele voru se domnesca, daru nu se facă dreptate ? Nu concedu germanii, ca cu polonii si cu cehii trebue sa se intelégă, trebue se indrepte smintele, ce le au comis in orbirea egoistica si nu marturisesc singuri, ca e unu lucru nestalornicu a dictă cehilor legi fără participarea loru ? Si magiarii potu ei se aiba obrasnicia dupa lōte căte au comis contra românilor, slavilor si sasilor, sa afirmese, ca poporul acestea suntu tractate cu dreptate si cu buna-vointia si ca interesele si insusirile loru suntu scutite ? Cuvintele imperatului suscitate suntu acea violenta acușare ce se face contra puternicilor magiari, căci ele enumera tote acele, ce regimul pestanu aru si fostatoriu se faga, si n'a facutu. Pre totu teritoriul, dincolo de Lait'a vedem ingrigite si scutite numeroase interesele magiarilor ; tote cele-lalte interese se calcă in picioare fără de nici unu respectu. Dreptate n'a aflatu, de cându s'a scosu pagină imprezinta si flamură negă-galbenă din Ungaria inlocuindu-se cu cele magiare, inca nici unu popor nemagiaru. Preste autonomia Transilvaniei s'a trasu bresdele nimicirei si populatiunea româna a tieri fu degradata la o desconsideratiune totale. Roma-

nii sora alungati din posturi si chiaru intr'unu comitatul curatul romanescu sa pusu contra dreptului si a osului unu comite supremu magiaru. Se pare, ca si cindu poporele nemagiare naru esista decat de a fi o vaca de mulsu pentru trebuintele elicei magiare.

Cuventul de tronu a imperatului are meritul a condamna acesta stare a lucurilor in modulu celu mai nedubiosu si fie cine pote pricepe, ca acesta stare silita a impacarei cu Ungaria o simte corona asemenea de tare, ca si poporele ei, si nu se va indoi, ca acesta tienuta momentana a ministerelor din Vien'a si Pest'a, ce simularea indreptasarea egala a poporelor va avea durata indelungata; caci ministri se punu si se depuru vinu si trecu, dar credinti a poporelor Austriei in intențiile drepte si marimose a imperatorelui suntu netrecatore. Ea a trecut preste tempi grele si nu va slabii nici acum'a.

Diet'a Ungariei.

In siedint'a plenaria a casei deputatilor din 13 Maiu deschidiu-se siedint'a presedintele anuntia moi intai urmatorea interpellatiune a lui B. Csásár despre care amu amintit si noi intr'unu numru trecutu:

Interpellatiune.

On camera! Mai multe comunicate diurnastice, asemenea protestele minoritatii magiare de sentieminte constitutiunale, facute contr'a concluzelor si faptelor nelegali ale majoritatii congregatiunii comitetului districtului Fagarasiu si adresele de plansore indreptate ministrului de interne din partea acelei minoratii, asemenea articlii aparuti in diuarie in caus'a alegierii mai d'aprove din districtulu Fagarasiu si plansorile adresate ministrului de interne din partea alegatorilor de sentieminte constitutiunale din districtulu Fagarasiului, adusera la cunoascinta publica urmatorele evenimente:

1. Ca in siedint'a comitetului districtului Fagarasiu, in care s'a datu cetire rescriptul gratiosu regescu prin care se conchiamava diet'a presinte, primul vice-capitanu districtualu, Codru Dragusianu, mai de parte vicariulu gr. cat. Ionu Antoneli au declarat publice, cumca unjuna Transilvaniei pre ei ca pre romani nu i pote oblega, si provocandu-se la puseiunea loru constitutiunale, eluptata in diet'a dela Sabiu in 1863, conformu carei a Transilvania, ca principatu de sine statutoriu, posiede legalitativa deosebita prin urmare diet'a pestana pentru dinsii nu este competenta, au propusu „a nu se implini inaltul rescriptu regescu respectivu a nu alege deputati pentru diet'a pestana;“ domnulu Codru Dragusianu modifică propunerea acesta estu-modu, ca nepotendu-se resiste inaltului rescriptu regescu, (comitetulu) sa 'lu imprimésca inse numai supunendu-se silei, ier' nu din bunulu semtiu de detorintia.

2. Faptulu, ca domnulu capitanu supremu al districtului Fagarasiu, Ladis. Tamasiu, cu un'a paientia fara exemplu, a concesu terenu discusiunii escitate si propasir'i de colore revolutiunaria, indreptata din partea conducatorilor reactionarii daco-romane comitatense, in comitetulu comitatensu, contr'a neviolabilitatii unitatii santei corone magiare si in protiv'a garantieloru constitutiunii sanctiunate, ma ce e mai multu, n'a impedecat nici eu unu evenimentu improtocolarea conclusului maioritatii care accepta d'ale sele atinsele principie reactionarie.

3. Faptulu, ca cu ocasiunea alegorilor mai d'aprove; cindu reactionea daco-romana din districtulu Fagarasiu, in urm'a inspiratiunii primite dela comitetulu esmisu de adunarea Macelariana din Mercurea, s'a intrunitu pentru ca, contr'a candidatului partitului maghiaru-romanu de sentieminte constitutiunale, se aléga pre domnulu Baritiu unulu din conducatorii primari ai acelui comitetu, sub conditiunea, ca nu se va infatisi la diet'a pestana, presintele capitanu supremu alu districtului, domnulu Lad. Tamasiu n'a facutu nici unu pasiu oficiso pentru restringerea abusurilor ne mai audite si nelegalitatilor oficilitoru partisani ai lui Baritiu de la celu d'antaiu pana la celu din urma, m'a a concesu ca judii sclavilor (szolgabirák) comitatensi se bage in fierla pre toti alegatorii de sentieminte magiare, caii se presintau intr'un'a seu all'a comuna spre a se consulta cu alegatorii consoti, si tienendu-i in priusore cate 3—4 dile, se-i espedeze la Fagarasiu; a concesu mai departe, in butulu mai multoru plansori, ca judii sclavilor (szol-gabirák) se scotia din postu pre antistitii comunali,

cari n'au desvoltat energi'a receruta pentru ajungerea scopului reactionarii daco-romanu, dupa mai multe reclame n'a facutu dispusetiuni oficiose pentru ca alegatorii maghiari-romani cu sentieminte constitutiunali, nevoindu a se aliá pentru scopuri daco-romane, sa nu'sia espusi, in comun'a propria, celor mai neumane insulte si recriminationi din partea judiloru cerc., a antistitoru comunali si a preoitolor sei.

Aceste, si alte nenumerate fapte ce nu se potu insiru cu asta ocasiune, arata chiaru, ca opositiunea din districtulu Fagarasiu, in privint'a insemnatatiile, nici nu se poate asemenea cu directiunea opusetiunaria ce se manifesta in comitatulu Hevesiu, mai alesu din cauza, ca reactionea, dorere l domitoria pana si adi in districtulu Fagarasiu, nu se intreprinde in spiretul principiului politicu alu vreunei coloriture de partit din diel'a presinte, ci se face in numele partitului daco-romanu reactionariu din Transilvania, condusu de sentieminte unui profundo antipatriotismu, intemeiatu nu pre opinionea poporului, numindu-se pre sine partitu nationalu.

Si totusi cindu energi'a guvernului pentru sustinerea ordinei se manifesta atat de completu in alte comitate, pentru restaurarea ordinei constitutiunale in districtulu Fagarasiu nu s'a facutu nici uno pasiu; in congregatiunea comitatensa d'acolo vorbescu si adi intr'unu tonu, ca si cindu aru direge-o unu ministeriu d'alu lui Bratetanu.

Dupa ce din septembrie de mai insusu se poate vedé chiaru, ca „a capite foetet piscis,“ adeca spu-nendu-vi maghiare, ca desordine anti-constitutiunale din districtulu Fagarasiu, provine din lips'a energiei, din incapacitatea si lips'a voitiei patriotice a capitanolui romanu din presinte, si dupa ce acesta situatiune comitatensa, producendu cea mai mare amaraciune in partitulu magiaru si celu germanu si clatenandu increderea catra guvernu, nu se mai poate sustiné, in urm'a provocarii primeite din mai multe parti, mi ieu libertate a adresá ministrului de interne urmatori'a interpellatiune:

„Are cunoascinta despre constelatiunile violatorie de constitutiune, insirate mai in susu, din districtulu Fagarasiului, despre faptele susatinsc scandalose, ale reactionii daco-romane, domitoria acolo, si despre activitatea ei, ce vatema autoritatea publica a guvernului? si ce dispusetiuni e apelcatu a face in interesulu rinstaurarii ordinii constitutiunale comitatense, pentru impedecarea nisuintelor daco-romane, si indrumarea la ordine a factorilor acelor nisuintie?“

Pest'a, 18 Maiu, 1869.
Balintu C s a s z á r m. p.
d. „Fed.“ dep. Santu-Georgiuliu.

Sabiu, in 9/21 Maiu 1869.

(Privitorin la conferintie le invetatoresci) Mi placu a cesti cele continute in cati-va nr. ai jurnalului nostru „Tel. Rom.“ despre conferintele invetatoresci.

Despre cele ce s'a lucratu pana acum in cestinnea conferintelor se presupune, ca nu e necesitate de a se mai insiru cu ocasiunea acesta, de ore-ce se precugeta, ba este afara de tota indoiela, ca ori-ce invetatoriu, care s'a presentat la atare cu anima curata, trezu la minte si bine pregatit, si care contéza la caracterulu si missiunea sea cere trebuint'a a sei, si sciindu — nolens volens — a trebuitu se impartasișca si superiorilor sei locali, prim urmare le relatru si cutesu a vorbi despre unele ce-mi presupunu, ca voru si mai la ordinea dilei:

Dice fratele invetatoriu in unulu din articulii sei, ca aru si auditu pre unii invetatori esprimandu-se: ca ceea ce se pertracteza la conferintie suntu numai flécuri, mosturi!! — Creda-mi coleg'a Petrasicu si ori-care, ca acel'a ce a avutu o bransie i'a de a se exprime eu atari cuvintele, — de-si in activitate este invetatoriu seu scie ce este, seu . . . se intielege. — „Veniva tempulu, si ac este, cindu unii ca aceia sei voru sterge din list'a invetatorilor si se voru pune ad act'a, din partea celoru chiamati spre acestu sfersit.“

De s'a afirmatu acesta din partea cui-va, a fostu forte la locu, pentru ca si eu amu indoiela — ca vomu puté progresá asia urginte cu cele ce se lucrera la conferintie — dupa cum pretinde spiritul secolului in care traimu, — si mai cu séma

din punctu de vedere ca, pre catu de mare inse-mnatate are conferint'a, precatu de sacre si totu deodata cu anevoie suntu temele de desbatutu la atari ocasiuni, pre atatu de angusta si prs' putien este tempulu destinat pentru conferintie. —

Cum, Domne, vomu puté satisface in 2—3 dile insemnatatiiei unei intreprinderi pentru acum si viitoru — care pana mai ieri alalta-ieri a jacutu seculi intregi ca in mormenta! —

Cercetandu cu seriositate pentru ce este imposibilu a satisface insemnatatiiei conferintelor in 2—3 dile, — ne vomu convinge ca, in diu'a din-taiu abia ajunge tempulu de a se deschide conferint'a cu o cuventare din partea presedintelui, dupa cum se asiéza, — de a se face apelu nominale si de a se aduce in desbatere temele din an, espiratu propuse pentru anul secuentu. — In a dou'a di abia ierasi se potu propune unor invetatori cate-va intrebări spre resolvare — seu sa dieu: si pentru de a li se proba demnitatea si capacitatea respectivilor, se face o consultare si se ia la protocolu putinele teme pentru anul secuentu ierasi; si in a trei'a di intre unele si urmeza despartirea, totu pre langa o cuventare, pentru plecare fia-cârui la ale sele, si ca ce are de a face fiindu la — si cu ale sele.

Unde e apoi tempulu intrebuintatul la revedere a invetatorilor, la profitarea de ocasiune a celor vechi cu cei noi si vice-versa — spre a face cunoascinta de aproape unii cu altii, — ceea ce, dieu, este neaperat utile, de ore-ce numai asta se voru puté impartasi ideile unui altui si a se accepta cele matre si solositore spre a se pune apoi in lucrare. Mai suntu si alte afaceri, cu totu bagatelle, insa necesarie, — cari pre langa tota voint'a, in 2—3 dile, — nu numai ca nu le poti pune capetu, dara nici jumetate nu le ispravesci — ci remanu totu incepute din anu in anu. Sa ne tienem strinsu de: „ceea ce poti astazi, nu amaná pre manea.“

Avendu in vedere, insemnatatea cea mare a conferintelor, — resulta, — ca pentru interesul nationalu comunu — tempulu pentru acestea adunari se sia celu putien de sieste dile in decursul unui anu, si suntem convinsi ca elestulu in progresu va fi cu multu mai mare, decat celu do pana acum. —

Sa aruncam o privire la fratii de preste Carpati — si vomu vedé ca conferintele invetatoresci de acolo dureza doue luni, in fia-care anu. —

Se ve convingu stimati lectori, ca nici 2 luni nu e pre multu*) — de ore-ce fratii invetatori de acolo suntu platiti din bugetulu statului pre fia-care luna cu cate 100 lei vechi 3 # si 6 l. v. = 1 fl. si 7 xr. v. a. din cari polu reusiti cu victulu. — S'arut puté si la noi ajutá invetatorii pentru vre-o 6 dile — celu putien cu cate 5—10 fl. v. a. dupa de-partarea locului si acesti bani din alodiulu comunulu — si dieu nici o dauna nu se aru face comunelor din cauza acestui ajutoriu, ba cu atat'a mai mare placere aru impartasi invetatorii superiiorilor locali cele pertrestate in conferintie, de ore-ce nu suntu toti invetatorii juni, ci si cu familia si mai cu séma celor din urma le este forte multa 5—10 fl. a spesá pre fia-care anu din propriu punga, pentru ceea ce aduce folosu intregei na-tiuni.

A. Necsi'a,
teologo absolutu.

Brasovu 14 Maiu 1869.

Domnule Redactoru! Cuviosi'a seu parintele Protosingel Varlaamu dela sânta Monastire Ghighiu din România, ca unu barbatu, care si iubesc natiunea si lucrera pentru vitoriu, ca unu adeverat ucenicu alu marelui Invetatoriu, care a disu: suntu trimis u mai anteiu pentru binele natiunei mele si apoi pentru binele celorulalte ginti si ca unu, care ne cunosc trebuintele si pusaciunea nostra, a dargit pre séma bibliotecei gimnasiului nostru din Brasovu urmatoriulu numera de cărti folositorie:

1. Conversations-Lexicon de Brockhaus in 15 vol.; 2, Rottecks allgemeine Weltgeschichte in 7 vol.; 3, Istori'a universala trad. de Potec'a 2 vol.; 4, Strauss-Leben Jesus 3 vol.; 5, Bilder-Atlas v. G. Heck 10 vol.; 6 Krugs theoretische Philosophie 3 vol.; 7, Krugs praktische Philosophie 2 vol.; 8, Krugs fundamental Philosophie 1 vol.; 8, Krebs

* Daca scola cindu sa se tienă?

lat schreiben 1 vol.; 10, Georges deutsch — latinesches Wörterbuch 2 vol.; 11, Laurianu tentamen criticum 1 vol.; 12, Ieon'a pamentului 3 vol. Ve rogu că în jurnalulu, ce redigéti, să binevoiti a dă locu urmatorei adrese de multiamire și recunoscintia.

Cuviose parinte Protosingele!

Este cunoscutu, ca puterea și tari' a unei națiuni sta in cultura, și dupa gradul culturei sele se judeca și se pretiuesce; căci cultur'a o aduce in armonia cu cele-lalte națiuni din lume, și viati'a sea nationale prin cultura se face totu mai sigura. Cultur'a inse, care e basea prosperării unei națiuni, se castiga prin institute de invetiamentu, imbratisate cu caldura de care imbratisare ai datu doveda și Cuvios'ata, prin darulu frumosu de cărti facetu mai de curendu pre sém'a bibliotecii gimnasiului nostru, care pentru teneri scołari este că unu câmpu de flori cu paraie de apa limpede pentru albine; din flori strâng, albin'a miere, din cărti bune și folositore aduna și tinerimea studiosa sciintia pentru societatea civile, in care se pregatesce a intra.

Primesce daro, Cuviose parinte Protosingele, dela subscrisulu in numele gimnasiului adâncă multiamire și vi'a recunoscintia, că unu mic tribut pentru darulu, ce l'ai adusu pre altariulu culturei nationale, și inlesnirea ce ai facutu in sborulu invetiaturei. Acést'a o dicu, nu ca sa te laudu, pentru ca fapt'a te lauda și nu eu, ca sciu, ca nu vreau sa scie stâng'a, ce face drept'a; ci o dicu, că sa implinesc datori'a de recunoscintia a gimnasiului pentru fapta nationale, care pentru noi e neutata, vecinica și scrisa in pagin'a inimiloru, care te binecuvintea; iéra pentru Cuvios'ata, o consciintia a săptei bune, ce nu o are, nici ca o péte avé celu care e silitu sa-si pléce capulu la pamentu, déca se intréba pre sine, ce bine a facutu elu nației sele? Descoperindu dar inca odata sentimentulu de recunoscintia a gimnasiului și a corpului profesoralu, rogu pre atotu puternicul Dumne-dieu, ca sa traiesci multi ani, sa vedi totu mai plina vî'a culturei nationale, care trebuie sa fie divis'a oricărui român, ca cultur'a e viati'a, ayuti'a, tari'a și puterea națiunilor.

Davidu Almasianu,
Profesoru.

Romania.

Cetim in "Tr. Carp."

Eri senatorii și deputatii au asistato in tie-nu'a de gala la cantarea tedeumului in sănta metropolia pentru aniversarea lui 10 Maiu, diu'a avemementului M. Sele Carolu I pre tronulu Romaniei; și dupa aceea s'au presentat in corpore la palatu spre a felicitá pre M. S. Principele. Presiedintele senatului in numele senatorilor, și vice-presiedintele camerel d. V. Alexandri, in numele deputatilor, au fostu interpretii simtiemantelor de devotamentu și sinceritate cătra Domnitorulu tieri in numele tutora și alu fie-cărui'a in parte.

M. S. Principele a respunsu in căte-va cuvinte bine simtite și cu unu tonu afabile atâtu senatorilor cătu și deputatilor.

Monitoriulu de astazi negrescu că va contine cuvintele roștite de cătra principele spre respunsu la adresele de felicitare ce i'sau presentat. Vomu reproduce in numerulu vîtoriu aceste cuvinte.

Cu dôua dile inainte de 10 Maiu principele a adresat presiedintelui consiliului de ministri scrișorea urmatore pre care o reproducemus dupa Monitoriulu de Vineri.

Mari'a Sea Domnului a adresat urmatoreea epistol'a dlui presiedinte alu consiliului de ministri, relativa la celebrarea aniversării dilei de 10 Maiu.

"Diu'a de 10 Maiu in care, urmându apelulu națiunei române, amu intrat in prim'a ora in acést'a capitala, este scumpa animei mele; ea pre fiecare anu restringe mai multu legamentul ce me unesce cu România.

"Pâna acum se consacrá, din partea autoritătilor, sume destolu de insemnate spre a celebrá aniversarea ei, asta-data insa a-siu dorí ca asemene fonduri — de s'aru fi alocat — sa se aplice a alină suferintele celor in lipsa, și modulu acest'a d'a manifestă sympathie pentru persón'a mea, 'mi va fi celu mai placutu.

Bucuresci, 7 Maiu 1869.

Alu d-tale affectionatul,
"Carolu."

Sub titululu cronica parlamentara cetim in "Tr. Carp." despre adunarea deputatilor urmatorele: Dilele acestea camera nu s'a ocupat cu altu, de cătu cu alegerea biroului definitiv, Joi, și alalta-eri Vineri cu numirea comissionii pentru a gregală respunsulu la discursulu tronului cu care s'a redeschisu sessiunea anului 1868—1869.

Acësta comissione a redigeatu alalta-eri o adresa de felicitare M. Sele Principelui, pentru a i se prezenta de cătra adunarea intréga Sâmbeta, la 10 Maiu, aniversarea avemementului M. Sele pre tronulu Romaniei.

Adres'a de felicitare este redigéta in acesti termeni:

Mari'a ta, Astazi e diu'a de 10 Maiu, data scumpa româniloru, o di inscrisa in istoria patriei noastre, o di de serbare nationale. Deputatii tieri, fericiti de a se gasi acum in Bucuresci, au onore a prezenta Inaltimii-Voste respectuoșele loru felicitari pentru aniversarea intrării I. Voste in capitala Romaniei.

Suntemu convinsi ca sub indelungat'a domnia a I. Voste, ori ce di din presentu și viitoru, intrebuintata pentru binele tieri, va da rôde frumosé, va fi senina ca ceriulu lunei lui Maiu și va deveni di de bucuria pentru națiunea română și augustulu ei suveranu.

Maria Ta! noi deputatii tieri ne presentâmu cu simtirile de devotamentu și sinceritate înaintea tronului Mariei Voste și ve urâmu ani multi de fericire și gloriósa domnia. —

La votarea biroului camerei, facuta Joi, au intrunitu majoritatea voturilor deputatilor urmatorele persone:

D. Constantin Negri, presiedinte cu voturi 100, vice-presiedinti: D. V. Alexandri 101, Const. Boșianu 91, Grigorie Balsi 70, I. Cantacuzino 70.

Indata dupa acestu votu d. V. Alexandri, ocupându fotoliulu de presiedinte in lips'a dlui Negri, face acësta declarare adunârii in numele colegilor d-sele la birou:

"Dloru, in numele domniloru vice-presiedinti căror'a d-vostra le a-ti facutu onorea sa-i alegeti, vinu sa ve multiamescu pentru acësta mare onore, și sa ve incredintezu, că noi cu totii vomu cauta sa ne aretâmu demni de acësta insarcinare fôrte gré, dicu fôrte grea mai cu séma pentru mine care traescu de mai multi ani departe de viatia politica.

"Suntemu mândri ca ne gasim vicepresidentii unei camere atât de demna și bine compusa, in care patria puse tôte sperantiele sele, sperantie caru credu ca voru si realizate.

"Ve rugâmu, dloru, sa ne dati totu concursulu d-vostra, pentru că sa putem indeplini acësta a nostra indatorire, și noi iéra promitemu ca ve vomu da totu concursulu pre cătu este in puterea nostra. Dloru, me ertati ca nu sum oratore, și pentru ante'a data iau cuventul la tribuna.

"Avem multe de facutu, avem mari suferintie de a face sa inceteze, avem o cale frumosă inaintea nostra, și, nu numai tiera, dara intréga strainatate se uită la noi. Sa simu convinsi, dloru, că camer'a este templulu politicu alu unei națiuni, și că fie-care din noi, căror'a națiunea ne-a facutu onorea sa ne tramita ací, ne petrundemus de caracterulu sacru a acestoru alegeri. Prin activitatea, prin cuviintia și seriositatea lucrârilor nostru, vomu da cea mai viua imagine de starea morală a tieri nostre.

"Dloru, solulu, ca unu simplu representantu alu unui Rege, este tienutu, in tôte actele sele a pestră o demnitate conforma cu majestatea coronei ce o reprezinta; cu atâtu mai multu, noi, caru suntem solii unei nationi intregi (applause). Prin urmare, dloru, devișa nostra sa fie concordia, infatirea, ura de patime, incetarea, de se pote, a luptelor politice, și sa avem totu d'aun'a inaintea nostra tiera, grupându-ne strinsu impregiurulu tronului: totu-d'a-un'a personalitatea mare a tieri sa fie inaintea nostra și sa ascundia personalitatea nostra."

Lectorii acestei fóie credemus ca impartasiescu bucuri'a nostra pentru marea onore ce 'si a facutu adunarea deputatilor, alegendo in capulu biroului ei presiedente pre celu mai demnu, mai iubitul și stimat barbatu de statu român, d. Constantin Negri, care a lucratu cu atât'a zelu pentru apera rea și redobandirea drepturilor nostru nationali că

representante alu Romaniei la Constantinopole și a sciutu sa atraga Romaniei stim'a ómenilor de Statu straini, prin valórea sea morale, prin sciintia și capacitatea ce a desvelitul totu d-a-un'a.

Credemus ca iubitul și stimatul nostru concertatiénu, induplecându-se a esf din retragerea sea actualmente de la afacerile publice ale patriei sele, va fi in camera unu punctu de raliare a tuturor ómenilor inspirati de binele generale, pentru că, in armonia la bine cu guvernul actuale, sa se pote invinge tôte obstaculele ce ne tienu in locu de trei ani incocé si cari au adusu vataarea și morale și materiale a Statului român.

Dupa votarea presiedintelui și a vice-presiedintelor, se procede din nou la votare, și se alegu cu majoritatea voturilor secretari și cestori urmatorele persone:

Secretari. D. Ioanu Codrescu, Eugeniu Ghica, Ernest Sturza, George Bratianu, Ioanu Ianov, Pavelu Angelescu, Iordache Rasicanu, Nicu Moscu.

Cestori. D. Petre Ciuc'a, Mihailu Marghilomanu, Oscaru Eliatu, Constantinu Meghistanu.

Pâna acum guvernul a presentat numai un singur proiectu de lege dintre cele anuntata prin mesagi. Acestu proiectu de lege este relativ la aprobatarea statelor nove ale serviciului telegrafo-postale și la acordarea creditelor necesare pâna la finea anului. D. ministrul de interne a explicat ca fost'a camera i-a accordat creditu pentru acëst'a numai pâna la 1 Maiu, și acestu termen expirându, dumnebului nu mai pote ordonantia plătile ce necesită acestu serviciu. Astu-feliu acestu proiect de lege se destină a se luă in cercetare de urgentia de cătra comissionea finançara a camerei.

Varietati.

* * Ni se spunea, ca pre la Sebesiu și mai departe a stricatu secer'a și omidele vegetationea fôrte tare. Dela Orestia se scrie asemenea. Fene, bucate, și vinu și pome au patimitu sub influiant'a celor două plage.

* * Societatea de lectura a junimii române dela academi'a juridica și dela gimnasiulu din Oradea mare invita pre p're o.n. publicu românu din locu și din provincia la conferint'a literara publica, ce se va tiené joi in 3 Iuniu a. c. săra la 1/2 8 ore cu cooperarea orcestrului și a corului tinerimei seminariului domestic in sal'a otelului la "Vulturele negru"; care producțione a societăției va fi urmată de o academia limbistica (dechiaratiuni in mai multe limbi) din partea tinerimei seminariului amintită.

Productiunea acëst'a a societăției române se va deschide prin una cântecu salutatoriu in cuartetu executatul de corulu alumneului seminaristu. Dupa aceea dl. I. Popfiu conducatoriu rostesc discursulu de deschidere. Apoi urmează in variatii mai multe cântece — de orchestra și in chorul cu declamatiuni in limb'a română, magiara, germană, francesă, și italiana. In fine se incheie cu resunetul national" (Destekatul române), executatul de corulu vocală și de orchestra la olala.

Corulu și orcestrulu tinerilor seminaristi va cooperă din bunavoint'a rvdiss. dn. Ioanu Popu, canonico abate și rectoru sem.

Sal'a va fi ajustata elegantu. Intrarea gratuita. Dupa producționea literaria se va arangá in aceea-si localitate petrecere de jocu. —

* * In Segedinu au respinsu conducatorii stângi alegerea unui deputat evreu, desf emancipat.

* * C. Zerbos unu negotiatoriu insemnatu din fat'a Sabiului a murit in septamâna espirata, marți, luându o baia calda. Dupa cercetarea medicală se vede ca a fostu lovitu de guta.

* * Mercuri serbează junimea dela gimnasiulu de statu maialele in Dumbrava.

Burs'a de Vienn'a.

Din 17/29 Maiu. 1869.

Metalele 5%	61 70	Act. de creditu 288 20
Imprumut. nat. 5%	69 70	Argintulu 121 75
Actiile de banca	748	Galbinulu 5 85